

ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง
ต่อกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล

นางสาว ภัทรสุดา อามคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-043-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON COPING STRATEGIES OF
THE NURSING STUDENTS

Miss Pattarasuda Hamcumpai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

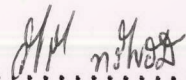
ISBN 974-633-043-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดนิจารณาความเป็นจริง
ต่อกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล
โดย นางสาว ภัทรสุดา อามคำไพ
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส

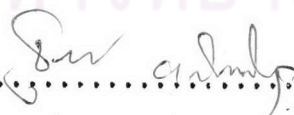
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วาชีรี ทรัพย์มี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรจรัส)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชมนพร ยงกิตติกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โปธิแก้ว)

ภัทรสุตา สามคำไพ : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล (EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON COPING STRATEGIES OF THE NURSING STUDENTS)

อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โศตรจรัส, 158 หน้า.

ISBN 974-633-043-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงต่อกลวิธีการเผชิญปัญหาของนักศึกษาพยาบาล โดยมีสมมติฐานการวิจัย คือ (1) หลังการทดลองนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะมีคะแนนการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาและคะแนนการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่สนับสนุนการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มและสูงกว่าคะแนนของกลุ่มควบคุม (2) หลังการทดลองนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มจะมีคะแนนการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่ไม่สนับสนุนการแก้ปัญหาและคะแนนการเผชิญปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหาต่ำกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มและต่ำกว่าคะแนนของกลุ่มควบคุม การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุมทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest Control Group Design) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน ซึ่งสุ่มจากนักศึกษาที่ได้คะแนนจากแบบวัดการเผชิญปัญหาในด้านมุ่งเน้นการแก้ปัญหาในระดับต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และคะแนนในด้านมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่ไม่สนับสนุนการแก้ปัญหาและด้านหลีกเลี่ยงปัญหาระดับตั้งแต่ค่าเฉลี่ยขึ้นไปและสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริงเป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดการเผชิญปัญหา (The Cope Inventory) ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดการเผชิญปัญหาของคาร์เวอร์ ไชย์เออร์ และไวน์ทรอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

(1) หลังการทดลองนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีคะแนนการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นการแก้ปัญหาและแบบมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่สนับสนุนการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนเข้ากลุ่มและสูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

(2) หลังการทดลองนักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มมีคะแนนการเผชิญปัญหาแบบมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่ไม่สนับสนุนการแก้ปัญหาและแบบหลีกเลี่ยงปัญหาลดต่ำกว่าก่อนเข้ากลุ่มและต่ำกว่านักศึกษาที่ไม่ได้เข้ากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C643120 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD: GROUP REALITY THERAPY / COPING STRATEGIES

PATTARASUDA HAMCUMPAI : EFFECTS OF GROUP REALITY THERAPY ON

COPING STRAYEGIES OF THE NURSING STUDENTS. THESIS ADVISOR :

ASSO. PROF. SUPAPAN KOTRAJARAS, M.S. 158 pp. ISBN 974-633-043-8

The purpose of this research was to study the effects of group reality therapy on coping strategies of the nursing student. The hypotheses were that (1) the posttest scores on the problem-focused coping scale and the functional emotion-focused coping scale of the experimental group would be higher than its pretest scores and the posttest scores of the control group. (2) the post-test scores on the dysfunctional emotion-focused coping scale and the behavioral and mental disengagement scale of the experimental group would be lower than its pretest scores and the posttest scores of the control group. The research design was the pretest-posttest control group design. The sample was 16 third year nursing students randomly selected from the nursing students who scored below the mean on the problem-focused coping scale, and scored at the mean and above on dysfunctional emotion-focused coping scale and the behavioral and mental disengagement scale. They were randomly assigned to the experimental group, and the control group, each group comprising 8 students. The experimental group participated in a group reality therapy program conducted by the researcher, for two hours twice a week over a period of 5 weeks altogether which made approximately 20 hours. The instrument used in this study was the COPE Inventory developed from the Carver, Scheier and Weintraub's COPE Inventory. The t-test was utilized for data analysis.

The results indicated that :

(1) The posttest scores on the problem-focused coping scale and the functional emotion-focused coping scale of the experimental group are higher than its pretest scores and higher than the posttest scores of the control group at .01 level of significance.

(2) The posttest scores on the dysfunctional emotion-focused coping scale and the behavioral and mental disengagement scale of the experimental group are lower than its pretest scores and lower than the posttest scores of the control group at .01 level of significance.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....จิตวิทยา
สาขาวิชา.....จิตวิทยาการปรึกษา
ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก
รองศาสตราจารย์ สุภาพรณ โคตรจรัส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ดูแลให้คำปรึกษา
แนะนำแก้ไข ซึ่งแนะนำการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจตลอดมา
ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสริช โปธิแก้ว ที่กรุณาให้คำแนะนำ
เกี่ยวกับทฤษฎีและการกำหนดโปรแกรมกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อีกทั้งยังให้ความรัก ความ
ห่วงใย และเป็นกำลังใจเสมอมา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำ
หลายประการในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี
ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทำให้งานมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ วิภา เฟื่องแสงี่ยม ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
ที่กรุณาเอื้อเฟื้อสถานที่และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์ ลัดดา แสนสีหา
อาจารย์ นวลจันทร์ มาตรยบุตร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลและให้กำลังใจในช่วงการเก็บ
รวบรวมข้อมูล อาจารย์ สุวิริยา สุวรรณโคตร ที่ช่วยเอื้อเฟื้อในการวิเคราะห์ข้อมูลและห่วงใย
เป็นกำลังใจให้เสมอมา ขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์
ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี พี่จันทร์เพ็ญ
อินทร์ไชยา พี่สุมาลี อุดมผล พี่กัลยา เคนันทรรัตน์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประ
โยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ อีกทั้งเกื้อกูลและอยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจให้ตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อน ๆ
จิตวิทยา รุ่น 9 และพี่ ๆ น้อง ๆ จิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความรัก ความห่วงใยและเอื้ออาทรเสมอมา
เป็นเหมือนเพื่อนร่วมเดินทางอันอบอุ่นใจ

ท้ายที่สุด ขอโน้มรำลึกถึงคุณพ่อสมหมาย และคุณแม่ประพิศ อามคำไพและบุคคลในครอบครัว
"อามคำไพ" ทุกคน ที่ดูแลเอาใจใส่และห่วงใย เป็นแรงใจสนับสนุนจนกระทั่งประสบความสำเร็จและ
ด้วยความกรุณาของทุกท่านที่ช่วยเอื้อให้มีความองงามแห่งชีวิตนี้

ภัทรสุดา อามคำไพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
แนวคิดเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวคิดพิจารณาความเป็นจริง....	4
แนวคิดเกี่ยวกับการเผชิญปัญหา.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	41
สมมติฐานของการวิจัย.....	41
ขอบเขตของการวิจัย.....	42
คำจำกัดความในการวิจัย.....	43
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	44
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
การออกแบบการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 ผลการวิจัย.....	75
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	81
5 สรุปผลการวิจัย.....	96
รายการอ้างอิง.....	102
ภาคผนวก	
ก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	111
ข แบบวัดวิธีการเผชิญปัญหา.....	
แบบประเมินพฤติกรรมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของนักศึกษาพยาบาล.....	116
ค การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด.....	123
ง กระแสกลุ่ม.....	137
จ ค่าคะแนนที่ได้จากการทดลอง.....	153
ประวัติผู้วิจัย.....	158

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่าความเที่ยงของแบบวัดการเผชิญปัญหาของคาร์เวอร์ ไชย์เออร์ และไวน์ทรอบ ในแต่ละด้าน โดยวิธีการทดสอบซ้ำและวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค.....	53
2 ค่าสหสัมพันธ์ของวิธีการเผชิญปัญหาแต่ละด้านในแบบวัดการเผชิญปัญหาของคาร์เวอร์ ไชย์เออร์ และไวน์ทรอบกับบุคลิกภาพที่เลือกจำเพาะ.....	56
3 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหา 4 ด้าน ของนักศึกษานายบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	75
4 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหา 4 ด้าน ของนักศึกษานายบาลกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	76
5 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหา 4 ด้าน ของนักศึกษานายบาลกลุ่มทดลองในระยะก่อนและหลังการทดลองด้วยการทดสอบค่าที.....	77
6 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหา 4 ด้าน ของนักศึกษานายบาลกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที.....	78
7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ.....	122
8 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามรายข้อในแต่ละด้านกับคะแนนรวมในแต่ละด้านของแบบวัดการเผชิญปัญหา.....	128
9 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาในด้านมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละคนในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	152

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาในด้านมุ่งเน้นทางด้านอารมณ์ที่สนับสนุนการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละคน ในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	153
11 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาในด้านมุ่งเน้นอารมณ์ที่ไม่สนับสนุนการแก้ปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละคน ในระยะก่อนและระยะหลังการทดลอง.....	154
12 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการเผชิญปัญหาในด้านหลักหนีปัญหาของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่ละคนในระยะก่อนและหลังการทดลอง.....	155

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 แสดงรูปแบบของกระบวนการของความเครียดพัฒนาตามทฤษฎี
 ความเครียดของลาซารัสและฟอล์คแมน..... 20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย